

Одлыны Сарын Хөдөр

ШУТИС-ИН БАГШ, АЖИЛТАНД ЗОРИУЛСАН
ҮНДЭСНИЙ БИЧГИЙН АНХАН ШАТНЫ ТҮРГЭВЧИЛСЭН СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР

Зорилго: "Монгол бичгийн үндэсний хөтөлбөр III"-ын хэрэгжлийн хурэнд ШУТИС-ин багш, ажилтанц үндэсний бичиг сурх орчин, нөхцөл бүрдүүлэн, хэрэглээний орчин дахь хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн мэдээг, чадвар олондоо.

Зорилт: Үндэсний бичгийн цагаан голгой таниулах, уг, огүүлбэр, болгино эх уншуулж, бичуулах болон юрилласэ үндэсний бичигт хөрвүүлэх, компьютерт үстийн гарын байрлал таниулаха.

Хүрэх үр дүн: Үндэсний бичгийн эз-өгүүлбэр унших, бичих, компьютерт Word, Excel программ дээр үндэсний бичгээр бичих чадвартай болно.

Хичээл орох багш: ГХС-ийн АСС-ийн монгол халийн багш нар.

Хичээлийн хэрэглэгдэхүүн: Ш.Чоймас "Монгол бичиг" сурх бичч, Ш.Чоймас "Монгол бичиг сурх их хэрэглэгдэхүүн" (2020 он), хичээнгүй бичих дасгалын дэвтэр, "Цахим Монгол" монгол бичгийн нэрийн цахим толь, "Монгол халийн их тайлбар толь" (2018), "Ким" монгол бичгийн хөрвүүлэгч программ.

Д/д	Хичээлийн сэдвэ	Хичээлийн агуулга	Зээмших		Хугацаа	Хичээл заах багш
			Мэдлэг	Чадвар		
1	Үндсэн зурлага болон 7 эзшиг, м, н, л гийгүүлэгч дадлага	Үсгийн өзбөд зурлага, эзшиг, гийгүүлэгч үсэг таниулах, унших, бичих мэдэх	Үндсэн зурлага, 7 эзшиг, м, н, л гийгүүлэгчийг үгийн эхэн, дунд, адагт хөрхэн мэдэх	Бичих дарааллын дагуу зурлага бичих, эзшиг үсгийг олж таних, бичих мэдэх	90 минут	Д. Дуламсүрэн
2	Х, Г, Б, НГ, Р, В, Й гийгүүлэгч	Гийгүүлэгч үсэг таниулах, унших, бичих дадлага	Х, Г, Б, НГ, Р, В, Й гийгүүлэгчийг үгийн эхэн, дунд, адагт хөрхэн бичихийг таньж мэдэх	Бичих дарааллын дагуу үсэг бичих, үе холбөн, болгино уг унших, бичих	90 минут	Б. Сонинцэг
3	Т, Д, Ж, З, Ц, Ч, С, Ш гийгүүлэгч	Гийгүүлэгч үсэг таниулах, унших, бичих дадлага	Т, Д, Ж, З, Ц, Ч, С, Ш гийгүүлэгчийг үгийн эхэн, дунд, адагт хөрхэн бичихийг таньж мэдэх	Бичих дарааллын дагуу үсэг бичих, үе холбон, болгино уг унших, бичих	90 минут	Д. Энхчимэг

4	Гадаад үгэнд ордог гийгуулэгч	Гийгүүлэгч үсэг таниулах, унших, бичих дадлага	Гийгүүлэгчийг үгийн эхэн, дунд, адагт хэрхэн бичихийг таныж мэдэх	Бичих дарааллын дагуу үсэг бичих, үе холбон, богино уг уншиж бичих	90 минут	Н. Мөнөжаргал
5	Олон тооны дагавар	Олон тооны дагавар, унших, бичих дадлага	Олон тооны дагаврын бүтэц, үгийн төгсгөл харгалзан дагуулах дурмийг мэдэх	Эгшиг, гийгүүлэгчээр тэгссен үгэнд дагуулан бичих	90 минут	Р. Бигэрмаа
6	Нэрийн тийн ялгал	Нэрийн тийн ялгалын нөхцөл, унших, бичих дадлага	Нэрийн тийн ялгалын нөхцөлийн бүтэц, үгийн төгсгөл харгалзан дагуулах дурмийг мэдэх	Эгшиг, гийгүүлэгчээр тэгссен үгэнд дагуулан бичих	90 минут	С. Баасанжаргал
7	Хамаатуулах, тийн ялгалтай хамаатуулах нөхцөл	Хамаатуулах, тийн ялгалтай хамаатуулах нөхцөл, унших, бичих дадлага	Хамаатуулах нөхцөлийн бүтэц, үгийн төгсгөл харгалзан дагуулах дурмийг мэдэх	Эгшиг, гийгүүлэгчээр тэгссен үгэнд дагуулан бичих	90 минут	Б. Дэлгэрмаа
8	Үрт, хос згшиг	Үрт, хос згшигийг тэмдэглэх ёс, унших, бичих дадлага	Үрт, хос згшигийн бүтцийг мэдэх	Үрт, хос згшигийтэй уг унших, бичих, хөрвүүлэх	90 минут	Г. Уранчимэг
9	Компьютерт үндэсний бичгээр бичих	Үндэсний бичгийн font, унших, бичих дадлага	Үндэсний бичгийн CMs Ulaanbaatar, Nigee fontын гарын байрлалыг мэдэх	Word, excel, PP программ дээр уг, хүний нэр бичих	90 минут	Г. Даваажав

ХЯНАСАН: АСС-ЫН ЭРХЛЭГЧ
ХӨТӨЛБӨР БОЛОВСОРУУЛСАН: БАШ

Ц. ЭРДЭНЭЗАЯА

Б. ДЭЛГЭРМАА

Г. ДАВААЖАВ

Г. УРАНЧИМЭГ

Д. ЭНХЧИМЭГ

ШУТИС-ИЙН БАГШ, АЖИЛТАНД ЗОРИУЛСАН
МОНГОЛ БИЧГИЙН ДУНД ШАТНЫ ТҮРГЭВЧИЛСЭН ХӨТӨЛБӨР

Зорилго: "Монгол бичгийн үндэсний хөтөлбөр III"-ын хэрэгжилтийн хүрээнд ШУТИС-ийн багш, ажилтанд үндэсний бичиг сурх орчин, нөхцөл бүрдүүлэн, хэрэглээний орчин дахь хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн мэдлэг, чадвар олгоно.

Зорилт: Үндэсний бичгээр егүүлбэр, эхийг чөлөөтэй унших, бичих, хөрвүүлэх, компьютер болон цахим орчинд бичих чадвартай болно.

Хүрэх үр дүн: Үндэсний бичгээр егүүлбэр, эхийг чөлөөтэй унших, бичиж, хөрвүүлнэ.

Хичээлийн хэрэглэгдэхүүн: Цагийн жамыг тодруулагч цасан шувууны сургаал, МУЗ-ын дээж зуун билиг оршвой, Оюун түлхүүр сургаал, Мандах нарны туяа" сургаал, Ц. Дамдинсүрэн "Монгол нутаг" шүлэг, Д. Чойжилсүрэн "Сургаалын еглэг" ном, үлгэр, егүүллэг, тууж, шүлэг, найраглал

№	Хичээлийн сэдэв	Хичээлийн агуулга	Хугацаа	Хэрэглэгдэхүүн	Хичээл заах багш
1.	Гийгүүлэгчээр тэгссэн үйл үгийг хувилгах I	<ul style="list-style-type: none"> Эс хувилгач (Хэв, байдал, нөхцөлдүүлэх болон тодотон холбох нөхцөл) Эс хувилгач нөхцөлтэй сургаал шулзг, зүйр цэцэн үг, онч мэргэн үг унших, бичих дадлага Уламжлалт бичлэгтэй үг таниулах 	60 минут	<ul style="list-style-type: none"> Цагийн жамыг тодруулагч цасан шувууны сургаал МУЗ-ын дээж зуун билиг оршвой Оюун түлхүүр сургаал 	Д. Энхчимэг ✓
2.	Гийгүүлэгчээр тэгссэн үйл үгийг хувилгах II	<ul style="list-style-type: none"> Хувилгач (Хэв, байдал, нөхцөлдүүлэх болон тодотон холбох нөхцөл) Хувилгач нөхцөлтэй сургаал шулзг, зүйр цэцэн үг, онч мэргэн үг унших, бичих дадлага Уламжлалт бичлэгтэй үг таниулах 	60 минут	<ul style="list-style-type: none"> Цагийн жамыг тодруулагч цасан шувууны сургаал МУЗ-ын дээж зуун билиг оршвой Оюун түлхүүр сургаал 	С. Баасанжаргал
3.	Эгшиг, гийгүүлэгчээр тэгссэн үйл үгийг хувилгах III	<ul style="list-style-type: none"> Хэв, байдал, холбох + тэгсгэх 	60 минут	<ul style="list-style-type: none"> Цагийн жамыг тодруулагч цасан шувууны сургаал МУЗ-ын дээж зуун билиг оршвой 	Б. Сонинцэцэг

		<ul style="list-style-type: none"> Эгшиг, гийүүлэгчээр тэгссэн ўйл үгийн нехцэлтэй сургаал шулаг, зүйр цацэн үг, онч мэргэн үг унших, бичих дадлага Уламжлалт бичлэгтэй үг таниулах 		<ul style="list-style-type: none"> Оюун түлхүүр сургаал 	
4.	Эх дээр ажиллах	<ul style="list-style-type: none"> Уламжлалт бичлэгтэй болон дүрс ялган бичих үг таниулах 	60 минут	<ul style="list-style-type: none"> Мандах нарны туяа" сургаал 	Н.Мөнжаргал
5.	Үйл үг бүтээх дагавар	<ul style="list-style-type: none"> Үйл үг бүтээх дагавар таниулах 	60 минут	<ul style="list-style-type: none"> Ц. Дамдинсүрэн "Монгол нутаг" шүүлэг Д. Чойжилсүрэн "Сургаалын еглэг" ном 	Б.Дэлгэрмаа
6.	Нэр үг бүтээх дагавар	<ul style="list-style-type: none"> Нэр үг бүтээх дагавар таниулах 	60 минут	<ul style="list-style-type: none"> Ц. Дамдинсүрэн "Монгол нутаг" шүүлэг Д. Чойжилсүрэн "Сургаалын еглэг" ном 	Р.Бигэрмаа
7.	Эх дээр ажиллах	<ul style="list-style-type: none"> Үйл болон нэр үгийн залгавар бүтээвэр орсон эх унших, бичих дадлага 	60 минут	<ul style="list-style-type: none"> Үлгэр, егүүлэлг, тууж Шүлэг, найраглал 	Г.Уранчимэг
8.	Цахим бичвэр I	<ul style="list-style-type: none"> Болор софтын гарын байрлал таниулах 	60 минут	<ul style="list-style-type: none"> Үлгэр, егүүлэлг, тууж Шүлэг, найраглал 	Д.Дуламсүрэн
9.	Цахим бичвэр II	<ul style="list-style-type: none"> Болор софт драйвер ашиглан, эх бичих 	60 минут	<ul style="list-style-type: none"> Үлгэр, егүүлэлг, тууж Шүлэг, найраглал 	Д.Дуламсүрэн

ХЯНАСАН: АСС-ЫН ЭРХЛЭГЧ Ц. ЭРДЭНЭЗАЯА
ХӨТӨЛБӨР БОЛОВСРУУЛСАН: БАГШ

Р.Бигэрмаа Р.БИГЭРМАА
Н.Мөнжаргал Н.МӨНЖАРГАЛ
Д.Дуламсүрэн Д.ДУЛАМСҮРЭН
Б.Сонинцэцэг
С.Баасанжаргал С.БААСАНЖАРГАЛ